

IV. Vývoj státních finančních aktiv a pasiv

Vývoj státních finančních aktiv a pasiv za 1. pololetí 2010 charakterizují následující údaje :

	S t a v k		Změna za
	1.1.2010	30.6.2010	1. pololetí 2010 (+,-)
	v mld. Kč		
1. Prostředky státu na depozitních bankovních účtech SFA	65,1	131,0	+65,9
2. Pohledávky státu vůči zahraničí vč.pohledávek z deblokací	22,5	24,6	+2,1
3. Pohledávky státu vůči tuzemsku ve správě MF	18,7	22,8	+4,1
4. Majetkové účasti státu vůči zahraničí a tuzemsku ve správě MF	68,0	69,1	+1,1
z toho : převedené z České konsolidační agentury	3,9	3,9	-
převedené z České inkasní, s.r.o.	0,0	0,0	-
5. Cenné papíry a ostatní finanční aktiva	115,7	110,5	-5,2
Státní finanční aktiva celkem	290,0	358,0	+68,0
1. Závazky z emise státních dluhopisů	1119,8	1184,8	+65,0
v tom: v držbě u domácích bank	450,6	481,4	+30,8
v držbě u ostatních tuzemských subjektů	379,7	393,9	+14,2
v držbě u zahraničních subjektů	289,5	309,5	+20,0
2. Přímé a nepřímé závazky státu vůči zahraničí	58,5	61,3	+2,8
v tom: přímé vládní závazky vůči zahraničí	57,9	60,7	+2,8
směnky emitované k úhradě účastí státu u mezinárodních bank	0,6	0,6	-
3. Závazky z nesplaceného upsaného kapitálu	52,2	53,1	+0,9
Státní finanční pasiva celkem	1 230,5	1 299,2	+68,7
Saldo státních finančních aktiv a pasiv	-940,5	-941,2	-0,7
v tom: pozice vůči bankovní soustavě	-291,0	-258,9	+32,1
pozice vůči ostatním subjektům v tuzemsku	-335,6	-346,1	-10,5
pozice vůči zahraničí	-313,9	-336,1	-22,2

Celkové záporné saldo státních finančních aktiv a pasiv se udrželo prakticky na stejné úrovni, lehce přesahující 940 mld. Kč. Vykázaný nárůst činil pouze cca 0,7 mld. Kč, což je na jedné straně odrazem pokračujícího růstu zadluženosti z titulu emisí státních dluhopisů, na straně druhé výrazným zvýšením hodnoty volných peněžních prostředků, uložených na účtech státních finančních aktiv, především pak na umořovacím účtu, kde jsou kumulovány výnosy získané z emisí státních dluhopisů v 1.pololetí 2010. S tím souvisí i zlepšení finanční pozice ve vztahu k tuzemským bankovním subjektům o 32,1 mld. Kč a naopak zhoršení této pozice vůči tuzemským nebankovním subjektům a především vůči zahraničí. Z hlediska posuzování celkové finanční pozice státu současně nelze opominout ani záporný stav účtu Řízení likvidity státní pokladny (který však není součástí státních finančních aktiv) v řádu 72 mld. Kč.

Celkové snížení záporného salda státních finančních aktiv a pasiv vůči tuzemské bankovní soustavě vykazované v rozsahu 32,1 mld. Kč se při současném nárůstu držby státních dluhopisů bankovními subjekty o 30,8 mld. Kč týkalo ve zvýšené míře i operací na souhrnném účtu státní pokladny. Při pololetním schodku státního rozpočtu na úrovni 75,7 mld. Kč, byly již v 1.pololetí 2010 prováděny předstihové emise státních dluhopisů

k zajištění zdrojů dluhopisového krytí očekávaného výsledného schodku státního rozpočtu za rok 2010. Výnosy z těchto emisí státních dluhopisů byly umístovány na umořovacím účtu SFA, jehož zůstatek tak za 1. pololetí vzrostl o 118,3 mld. Kč. Do konce roku 2010 se ovšem (obdobně jako tomu bylo v předchozích letech) uvedená rozsáhlá finanční aktiva státu ve formě depozit SFA na umořovacím účtu výrazně snížila.

Příčinou nárůstu záporného salda státních finančních aktiv a pasiv ve vztahu k tuzemským nebankovním subjektům o 10,5 mld. Kč bylo především zvýšení držby státních dluhopisů těmito subjekty o 14,2 mld. Kč, což se týkalo hlavně pojišťovacích společností a penzijních fondů, částečně pak i dalších finančních institucí. Tento vliv byl na straně státních finančních aktiv kompenzován nárůstem pohledávek státu vůči tuzemsku, na němž se podílely hlavně pohledávky z realizovaných státních záruk (1,7 mld. Kč) a převzetí postoupené pohledávky za akciovou společností ČSA (2,5 mld. Kč) na základě usnesení vlády ze dne 3.května 2010 č. 333.

Zvýšení záporného salda státních finančních aktiv a pasiv vůči zahraničí v rozsahu 22,2 mld. Kč bylo na straně pasiv rozhodující měrou ovlivněno nárůstem držby státních dluhopisů u zahraničních subjektů o 20 mld. Kč. K dalšímu prohloubení přispělo rovněž pokračující zvyšování přímých vládních závazků vůči zahraničí, tj. závazků státu z úvěrů přijatých od Evropské investiční banky na infrastrukturální programy o 2,8 mld. Kč. V menší míře se pak na straně pasiv projeví rovněž dopady kurzových změn v případě závazků z titulu nesplaceného upsaného kapitálu u mezinárodních finančních institucí. Převažujícím vlivem, korigujícím ve státních finančních aktivech uvedený nárůst záporného salda, bylo zvýšení stavu pohledávek z vládních úvěrů včetně pohledávek převzatých, a to o celkem 2,1 mld. Kč.

Operace s peněžními prostředky státu v tuzemsku

Příjmové a výdajové operace státního rozpočtu, kryté prostředky depozitních bankovních účtů SFA, se týkají rozpočtové kapitoly OSFA, transferů z této kapitoly do jiných rozpočtových kapitol, prostředků z přímých dlouhodobých úvěrů přijatých ze zahraničí a některých dalších příjmových a výdajových operací, probíhajících zejména na umořovacím účtu SFA.

Za 1. pololetí roku 2010 ve srovnání se skutečností stejného období předchozího roku charakterizují tyto rozpočtové i mimorozpočtové operace údaje uvedené v následující tabulce:

v mil.Kč

	Skutečnost za 1.pololetí 2009	Skutečnost za 1.pololetí 2010	Index 2010/2009
A. Příjmy z operací na účtech SFA celkem	19 377,2	17 235,5	88,9
v tom: příjmové operace kapitoly OSFA	3 879,6	2 726,0	70,3
ostatní příjmové operace SFA	15 497,6	14 509,5	93,6
B. Výdaje z operací na účtech SFA celkem	17 960,2	14 221,5	79,2
v tom: výdajové operace kapitoly OSFA	1 364,3	75,4	5,5
transfery z OSFA do jiných rozpočtových kapitol	1 024,7	1 308,3	127,7
ostatní výdajové operace SFA	15 571,2	12 837,8	82,4
Saldo příjmů a výdajů z operací SFA celkem (- schodkové)	1 417,0	3 014,0	212,7
z toho: za kapitolu OSFA vč. transferů	1 490,6	1 342,3	90,1
Financování salda příjmů a výdajů operací SFA	-1 417,0	-3 014,0	212,7
v tom: z prostředků depozitních účtů SFA z minulých let	-6 222,3	-4 636,0	74,5
z přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	4 731,7	3 293,7	69,6
z emisí státních dluhopisů	73,6	-1 671,7	x

U operací za kapitolu OSFA vč. transferů bylo dosaženo přebytkového salda v rozsahu přesahujícím 1 342 mil. Kč, což bylo odrazem výrazně vyšších příjmů při současné nižší úrovni čerpání, a to především přímých výdajů.

Příjmy kapitoly OSFA ve výši 2 726 mil. Kč představovaly plnění na 70,3 % ročního rozpočtu, k čemuž přispěly zejména objemově významné příjmy z finančního investování na jaderném účtu a účtu rezervy pro důchodovou reformu (celkem 579 mil. Kč), příjmy z dividend (290 mil. Kč) a odvody od původců radioaktivních odpadů (765 mil. Kč). Převody prostředků z výnosů privatizovaného majetku v úhrnné výši 770 mil. Kč zdrojově pokrývaly uskutečněné transfery z kapitoly OSFA do kapitoly MZe na spolufinancování programů protipovodňových opatření (770 mil. Kč).

Přímé výdaje rozpočtové kapitoly OSFA v 1.pololetí 2010 dosáhly hodnoty 75,4 mil. Kč, což tvoří pouhých 3,1 % schváleného rozpočtu. Celkem 28 mil. Kč bylo uvolněno na jednotlivé akce v rámci realizace reformy veřejné správy, řešení mimořádných situací a posílení územně samosprávných celků. Standardní položkou byly výdaje na financování činnosti SÚRAO (Správa úložišť radioaktivního odpadu) v rozsahu 44,4 mil. Kč. Na restituční úhrady zemědělského majetku byla poskytnuta záloha ve výši 3 mil. Kč.

U značné části rozpočtovaných výdajových položek nedošlo k přímým výdajům, ale k transferům účelových prostředků SFA na krytí příslušných výdajů v jiných rozpočtových kapitolách. Transfery z kapitoly OSFA do jiných rozpočtových kapitol se tak na celkových výdajích podílely částkou cca 1 308 mil. Kč, což proti schválenému rozpočtu představuje

plnění na 54,5 %. Největší podíl připadl na transfery do kapitoly MZe z titulu financování nových protipovodňových opatření a odstraňování povodňových škod včetně akce Nové Heřmínovy (1 078,5 mil. Kč). Dalšími transfery účelových prostředků SFA bylo v kapitole MZe zajištěno rovněž krytí výdajů v rámci programů ve veřejném zájmu (18,5 mil. Kč) a programu k obnově a rozvoji vědeckovýzkumné základny (117 mil. Kč). Do kapitoly VPS byl realizován transfer 36 mil. Kč na programy vedené v IS pro řešení problémů územně samosprávných celků a do kapitoly MK transfer 32,3 mil. Kč na programy související se zánikem věcných břemen na restituovaném majetku. Zbývající, objemově méně významné transfery byly realizovány do kapitol MK na podporu kultury (11,5 mil. Kč), MPSV na podporu sociálních služeb (12 mil. Kč) a MF na programové vybavení v rámci účetního informačního systému (2,5 mil.Kč).

Výrazné přebytkové saldo příjmů a přímých výdajů kapitoly OSFA ve výši 2,6 mld. Kč, stejně jako celkové saldo po zahrnutí transferů v rozsahu 1,3 mld. Kč, které fakticky znamenalo nárůst prostředků na depozitních bankovních účtech SFA z minulých let, se promítlo ve financování celkového salda operací SFA. Financování transferovaných výdajů je přitom oproti hodnotě vykazované k pololetí roku 2009 vyšší o téměř 0,3 mld. Kč.

Pokud jde o ostatní příjmové a výdajové operace na depozitních účtech SFA, došlo u příjmových operací k inkasu nerozpočtovaných úrokových premií z emisí SDD, které byly na umořovacím účtu realizovány v částce přesahující 3,6 mld. Kč, což je hodnota výrazně větší než v 1. pololetí 2009. Příjmem umořovacího účtu se staly rovněž prostředky převedené z nerealizované půjčky Lotyšsku (2,5 mld. Kč). V průběhu března byly poskytnuty dvě půjčky České exportní bance v celkové výši přesahující 1,7 mld. Kč. Část ostatních výdajových operací realizovaných na umořovacím účtu ve výši cca 10,9 mld. Kč, která byla plně pokryta z rozpočtové kapitoly Státní dluh, se týká především swapových operací, výplaty kuponů a úhrad splátek diskontovaných úroků SPP a SDD.

Přehled o **financujících operacích**, které byly za 1. pololetí 2010 realizovány na korunových depozitních účtech SFA, zejména na účtu umořovacím, podává v porovnání se skutečností za stejné období roku 2009 následující tabulka:

v mil.Kč

Finanční operace na depozitních účtech SFA	Skutečnost za 1. pololetí 2009	Skutečnost za 1. pololetí 2010
1. Saldo revolvingových a jiných emisí SPP na umořovacím účtu	1 088,0	1 011,0
2. Saldo repo operací se zástavou SDD	0,0	0,0
3. Výnosy z tuzemských emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	144 900,5	85 565,9
4. Výnosy ze zahraničních emisí dlouhodobých státních dluhopisů	33 781,9	0,0
5. Splátky jistiny střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	-50 441,7	-21 000,0
6. Převod výnosů z emisí státních dluhopisů na finanční účet státní pokladny	46 500,0	24 375,3
7. Výnosy z čerpání přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	4 731,7	3 293,7
8. Splátky jistiny dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	-3 18,2	-511,7
9. Změna stavu krátkodobých prostředků na depozitních účtech SFA	-175 093,6	-66 814,3
10. Saldo operací finančního investování (- převaha nákupu cenných papírů)	-1 323,6	-776,6
Celkové saldo finančních operací na depozitních účtech SFA	3 825,0	25 143,3

Výše uvedené údaje potvrzují převažující podíl výnosů z emisí státních dluhopisů na umořovacím účtu k zajištění předstihového krytí očekávané vysoké schodkovosti státního rozpočtu ve druhé polovině roku 2010. To je zřejmé zejména z vazby mezi výnosy z emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů a změnou stavu krátkodobých depozit SFA. Současně v důsledku realizace záměru zvyšujícího se užití výnosů z emisí SDD ke splátkám dluhu z emisí SPP dosahuje saldo čerpání a splátek SPP objemově významně nižší hodnoty na úrovni 1 mld. Kč. Výnosy z přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí, t.j. konkrétně z úvěrových tranší čerpaných od EIB (3 293,7 mil. Kč), pokryly v 1. pololetí 2010 v plné výši příslušné infrastrukturální rozpočtové výdaje, transferované prostřednictvím kapitoly Státní dluh v celkovém rozsahu 3 068,1 mil. Kč.

Jak již bylo uvedeno výše, volné krátkodobé peněžní prostředky nad úroveň krytí rozpočtového schodku umožnily v rámci řízení likvidity souhrnného účtu státní pokladny provádět finanční investování na účtu Řízení likvidity státní pokladny operacemi nákupu a zpětného prodeje pokladničních poukázek ČNB. Za 1. pololetí 2010 dosáhl výnos z tohoto krátkodobého finančního investování částky 235,9 mil.Kč.

Na jaderném účtu SFA byly v 1. pololetí 2010 proinvestovány prostředky v úhrnném objemu 7 445,4 mil. Kč. Konkrétně bylo investováno 4 176,2 mil. Kč do repo operací se státními pokladničními poukázkami (SPP) a s poukázkami ČNB, dále 2 731,4 mil. Kč do nákupu SPP v nominální hodnotě 2 763 mil. Kč a 537,8 mil. Kč též do státních dlouhodobých a střednědobých dluhopisů (SDD) v nominální hodnotě 480 mil. Kč. Hrubý výnos pro jaderný účet z tohoto finančního investování, dosažený v uvedeném období bez narostlého úroku,

činil téměř 51,5 mil.Kč. V dubnu byla na jaderný účet připsána rovněž výplata ročních kuponů z veškerých držených SDD, která představovala 409,4 mil. Kč.

V souladu s novelou zákona č.218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech je ve státních finančních aktivech zřízen účet Rezervy pro důchodovou reformu (důchodový účet), na kterém jsou soustředovány zejména rozdíly z příjmů a výdajů připadajících na důchodové pojištění. V 1.pololetí 2010 byly na tomto účtu proinvestovány prostředky v objemu 108 525 mil. Kč, a to 102 522,7 mil. Kč do repo operací s poukázkami ČNB a SPP a dále 6 002,1 mil. Kč do nákupu státních pokladničních poukázek (SPP) v nominální hodnotě 6 029 mil. Kč. Pro důchodový účet bylo v 1.pololetí 2010 z finančního investování dosaženo výnosu cca 118 mil. Kč.

Státní zahraniční pohledávky

Podíl pohledávek vůči zahraničí na celkovém objemu státních finančních aktiv se snížil ze 7,8 % na 6,9 %, přičemž se jednalo o absolutní zvýšení jejich celkového stavu a to o cca 2,1 mld. Kč, které bylo způsobeno vyúčtovanými kreditními kursovými rozdíly ze změn přepočítacích kursů cizích měn (hlavně USD) vůči české koruně. Vedle vládních úvěrů a pohledávek převzatých od ČSOB je do státních pohledávek ve vztahu k zahraničí zahrnována i pohledávka za iránskou společností APPI z titulu realizované státní záruky, jejíž podíl na celkovém stavu těchto pohledávek činil 5,2 % k 1.1.2010 (tj. 1,2 mld.Kč) a 5,4 % k 30.6.2010 (tj. 1,3 mld Kč), přičemž její zvýšení bylo pouze důsledkem vyúčtovaných kreditních úroků.

U státních zahraničních pohledávek nedošlo v jejich struktuře k žádným výrazným změnám.

v mil. Kč

	Státní zahraniční pohledávky celkem	v tom :					
		vládní pohledávky	podíl v %	převzaté zahraniční pohledávky	podíl v %	pohledávky za deblokátory	podíl v %
Stav - k 1. 1. 2010	21 313,6	14 223,8	66,7	6 747,0	31,7	342,8	1,6
- k 30. 6. 2010	23 285,8	15 504,1	66,6	7 402,2	31,8	379,5	1,6
Změna stavu za 1. pololetí (+,-)	1 972,2	1 280,3		655,2		36,7	
z toho : vyúčtované kreditní kursové rozdíly	1 957,1	1 276,7		643,7		36,7	

Po eliminování zmíněného vlivu kreditních kursových rozdílů se u jednotlivých bloků zahraničních pohledávek jednalo o následující operace.

V rámci vládních pohledávek se úhrady realizované do státního rozpočtu v úhrnném objemu 73,4 mil. Kč týkaly inkasa z deblokace vůči Myanmaru (64,2 mil. Kč při disáži 30,2 mil. Kč) a splátky úroků z Iráku (9,2 mil. Kč). Ve výši 107,2 mil. Kč se jednalo o navýšení pohledávky z titulu vyúčtování připsaných úroků (Sudán 70,5 mil. Kč, Irák 34,1 mil. Kč a Myanmar 2,6 mil. Kč).

U zahraničních pohledávek převzatých od ČSOB se splátky ve prospěch příjmů státního rozpočtu ve výši 4,9 mil. Kč, týkaly příjmů z deblokace pohledávky vůči Alžírsku (4,7 mil. Kč při disáži 3,8 mil. Kč) a splátky z Ruské federace ve výši 0,2 mil. Kč. Připsání úroků v případě Iránu (18 mil. Kč) a Kuby (2,2 mil. Kč) se projevilo nárůstem vykazované hodnoty pohledávky v úhrnné výši 20,2 mil. Kč.

U pohledávek za deblokátory nedošlo kromě promítnutí dopadů z titulu kursových rozdílů k žádné změně.

Majetkové účasti státu u mezinárodních a tuzemských společností

Stav majetkových účastí státu u mezinárodních a tuzemských společností se zvýšil o cca 1,1 mld. Kč, přičemž v částce 0,7 mld. Kč se jednalo o hodnotu vyúčtovaných kreditních kursových rozdílů. Podíl majetkových účastí na celkovém stavu státních finančních aktiv se však v průběhu 1. pololetí 2010 i přes toto navýšení snížil a to z 23,5 % na 19,3 %. Jediný nárůst upsaného a splaceného kapitálu ve výši 0,3 mld. Kč byl zaznamenán u tuzemských společností, kde se jednalo o majetek po bývalém Fondu dětí a mládeže, který byl nově zahrnut do státních finančních aktiv. Celkem se jednalo o tři společnosti v likvidaci, a to Stavocentral, a.s., Junior centrum, a.s. a Junia, s.r.o.

U závazků z titulu upsaného a nesplaceného kapitálu došlo k nárůstu o 0,9 mld. Kč, který však byl realizován pouze z důvodu započtení kreditních kursových rozdílů.

Příjmy z dividend z titulu správcovství majetkových účastí byly inkasovány na příjmové účty kapitoly OSFA v úhrnné výši 289,8 mil. Kč, z toho ve výši 129,9 mil. Kč od ČMZRB a dále pak se jednalo o příjmy z majetkových účastí ve správě Ministerstva práce a sociálních věcí (104,6 mil. Kč od E.ON, AG. a 55,3 mil. Kč od ČEPS, a.s.) s určením pro důchodovou reformu v souladu s usnesením vlády č. 797 ze dne 25.8.2004.

Státní půjčky, návratné finanční výpomoci a jiné tuzemské pohledávky státu

Stav pohledávek státu z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí vedených ve státních finančních aktivech zůstal v 1. pololetí 2010 prakticky nezměněn na úrovni přesahující 13,9 mld. Kč. Tyto pohledávky se týkají státních půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých z rozpočtových kapitol VPS a OSFA (tj. krytých z prostředků státních finančních aktiv).

v mil. Kč

Pohledávky ze státních půjček a návratných finančních výpomocí	Stav k 1.1.2010	Nově poskytnuté	Splátky od dlužníků	Jiná změna stavu (+,-)	Stav k 30.6.2010
- státní půjčka na plynárenské VIA	4 566,3				4 566,3
- NFV z kapitoly VPS	9 390,5				9 348,9
z toho : Zajišťovací fond družstevních záložen	8 073,1		41,5		8 031,6
Garanční fond obchodníků s CP	1 135,0				1 135,0
Ostatní NFV	182,4				182,4
- NFV ze státních finančních aktiv	0,0				0,0
Státní půjčky a NFV úhrnem	13 956,8		41,5		13 915,2

Nově nebyly v 1. pololetí 2010 poskytnuty z rozpočtových kapitol VPS a OSFA žádné návratné finanční výpomoci.

Zajišťovací fond družstevních záložen (ZFDZ) uhradil na příjmový účet kapitoly VPS celkem 25,7 mil. Kč ze splatných závazků, převzatých po zrušení Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami. O dalších téměř 15,9 mil. Kč se snížila pohledávka vůči ZFDZ v důsledku realizace platebního výměru Finančního úřadu pro Prahu 1 z roku 2009.

Po zahrnutí dalších pohledávek z návratných finančních výpomocí poskytnutých z ostatních kapitol státního rozpočtu a evidovaných mimo bilanci státních finančních aktiv a pasiv bylo splácení návratných finančních výpomocí jednotlivými dlužníky realizováno na příjmové účty kapitoly VPS v rozsahu 6,5 mil. Kč a týkalo se půjček poskytnutých na podporu ekologických opatření (výstavba vodovodů, kanalizací a ČOV).

Usnesením vlády ze dne 3. května 2010 č.333 bylo uloženo zajistit změnu příslušnosti k hospodaření s pohledávkou vůči společnosti ČSA, a.s. z Ministerstva průmyslu a obchodu na Ministerstvo financí. Do státních finančních aktiv tak byla nově zavedena pohledávka ve výši 2,5 mld. Kč, která se váže k úvěru poskytnutému společnosti ČSA, a.s. v roce 2009 společností OSINEK, a.s. v likvidaci a následně postoupená na Ministerstvo průmyslu a obchodu.

V rámci podrozvahové evidence státních finančních aktiv jsou vedeny též pohledávky státu za organizacemi, kterým byly v roce 1991 ze státních prostředků poskytnuty zálohy na budoucí odkoupení splatných pohledávek za odběrateli v Iráku v souvislosti s uvalením hospodářského embarga na Irák a Kuvajt. Na základě rekonciliace pohledávek za iráckými odběrateli a dohody o náhradním plnění získaly poškozené organizace cenné papíry splatné v letech 2020 až 2036. Úhrnná hodnota pohledávky státu z tohoto titulu představuje hodnotu 1 417,7 mil. Kč.

Stav a vývoj státních záruk

Během prvního pololetí roku 2010 došlo k mírnému poklesu vykazovaného stavu potenciálních závazků státu z poskytnutých záruk (včetně závazků vyplývajících ze zákona č.77/2002 Sb. týkajícího se transformace s.o. České dráhy), a to z celkové hodnoty 198,2 mld. Kč na hodnotu 195,8 mld. Kč.

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Státní záruky celkem	v tom :		
		standardní záruky	nestandardní záruky	záruky ze zákona č.77/2002 Sb.
Stav k 1.1.2010	198,2	34,2	157,0	7,0
Poskytnutí nových státních záruk	-	-	-	-
Čerpání nových tranší úvěrů	-	-	-	-
Vyúčtování úroků a poplatků	1,1	0,8	-	0,3
Splátky úvěrů dlužníky	0,2	0,2	-	-
Realizace státních záruk	1,6	1,3	-	0,3
Úhrada ze státního rozpočtu	1,3	1,3	-	-
Jiná změna stavu státních záruk	-	-	-	-
Kurové rozdíly	-0,4	-0,4	-	-
Stav k 30.6.2010	195,8	31,8	157,0	7,0

Úhrn tzv. standardních státních záruk, tj. celkový rozsah potenciálních závazků státu z poskytnutých bankovních úvěrů krytých standardními státními zárukami ČR, se za první pololetí roku 2010 snížil ze 34,2 mld. Kč na 31,8 mld. Kč, tedy o 2,4 mld. Kč. Příčinou poklesu byly vedle promítnutých kursových rozdílů výhradně uskutečněné splátky úvěrů, včetně splácení v rámci realizace státních záruk, a to při nulovém čerpání nových úvěrů, resp. dalších tranší státem garantovaných úvěrů.

V roce 2010 dále pokračoval vliv zákonného omezení nově poskytovaných státních záruk, nebyla proto poskytnuta žádná nová státní záruka. Vyúčtování splatných úroků a poplatků bylo provedeno v úhrnné výši 1,1 mld. Kč.

Na změně stavu úvěrů krytých standardními státními zárukami se výrazně projevilo vyúčtování kreditních kursových rozdílů v rozsahu cca 0,4 mld. Kč, které bylo odrazem především posilujícího směnného kurzu české koruny vůči EUR, v nichž je vedena významná část garantovaných úvěrů, poskytnutých zahraničními bankami.

Celkový rozsah splátek státem zaručených úvěrů z vlastních zdrojů dlužníků představoval za 1. pololetí 2010 částku 204,1 mil. Kč. Splatné části jistiny a úroků uhradila společnost Mufis, a.s. ve výši 32,1 mil. Kč (projekt rozvoje obcí ČR). Splatné úroky v úhrnné výši 28,8 mil. Kč ze zaručovaných úvěrů na nové vozy od společnosti EUROFIMA a splatnou část jistiny a úroků ve výši 143,2 mil. Kč z úvěru na pendolina uhradila akciová společnost České dráhy.

Část splátek jistiny a úroků z úvěrů, za něž stát převzal záruku, byla v 1. pololetí 2010 provedena přímo ze státního rozpočtu, aniž by se fakticky jednalo o realizaci státních záruk, neboť příslušní dlužníci nebyli z tohoto titulu zavázáni státu. Tyto úhrady v celkové výši téměř 1 294 mil. Kč se týkaly jmenovitě splácení jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých v minulých letech na rozvojové projekty Evropskou investiční bankou, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje ČMZRB. Ze státního rozpočtu tak byly uhrazeny splátky úvěrů na výstavbu dálnic (600,9 mil. Kč), zlepšení stavu mezinárodních silnic (103,5 mil. Kč), program E- roads II (123,1 mil. Kč), opravy silnic (139,5 mil. Kč), odstranění povodňových škod (308,1 mil. Kč) a podporu vodohospodářských investic (18,5 mil. Kč).

Vlastní realizace státních záruk se uskutečnila v celkové výši 1 592,1 mil. Kč, přičemž převážný podíl představovaly splatné částky státem garantovaných úvěrů poskytnutých v minulosti s.o. České dráhy a na základě zákona č.77/2002 Sb. převedených na Správu železniční dopravní cesty, s.o. Jednalo se fakticky o rozpočtové zajištění splátek všech účelových položek úvěrů, poskytnutých na výstavbu I. a II. železničního tranzitního koridoru. Vedle výše uvedených úvěrů byly formou realizace státní záruky uhrazeny v částce 322 mil. Kč rovněž závazky SŽDC, za něž stát převzal ručení podle zákona č.77/2002 Sb.

U nestandardních státních záruk nedošlo za 1. pololetí 2010 k žádné významnější transakci. Jedinou změnu stavu tak představovalo pouze vrácení nevyužité zálohy ve výši 250 tis. Kč do státního rozpočtu, které současně vedlo k navýšení celkového závazku z titulu

nestandardní státní záruky, vydané v roce 2000 ve prospěch České národní banky k pokrytí ztrát vzniklých v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění strategického investora Investiční a poštovní banky.

v mil. Kč

+ zvýšení stavu pohledávek - snížení stavu pohledávek	Stav pohledávek k 1.1.2010	Změny za 1.pol. 2010		Stav pohledávek k 30.6.2010
		realizace záruk	jiné změny	
Správa železniční dopravní cesty, s.o.	2 154,7	1 270,1		3 424,8
Chepos Engineering, s.r.o.	783,2		109,9	893,1
Alumina Plant Project of Iran	1 172,6		164,7	1 337,3
VLT, a.s. (Zetor Brno,s.p.)	1 575,8			1 575,8
Mítas, a.s., Praha	158,1			158,1
Pohledávky z realizovaných standardních záruk	5 844,4	1 270,1	274,6	7 389,1
Správa železniční dopravní cesty, s.o. (ze zákona 77/2002 Sb.)	0,1	322,0		322,1
Pohledávky z realizovaných záruk celkem	5 844,5	1 592,1	274,6	7 711,2

Stav pohledávek státu z realizovaných státních záruk vykázal v 1. pololetí 2010 nárůst z 5,8 mld. Kč na 7,7 mld. Kč, a to zejména vlivem realizace splátek státem zaručovaných úvěrů z prostředků státního rozpočtu při neschopnosti dlužníků hradit své závazky z vlastních zdrojů. Vývoj stavu pohledávek státu z realizovaných státních záruk byl částečně ovlivněn také kursovými dopady, a to v případě pohledávek za společností Chepos Engineering, s.r.o. a za iránskou státní firmou APPI, které jsou od roku 2002 vedeny v USD. Vzhledem k poklesu kursu české koruny vůči USD se kursově rozdílly projevíly zvýšením stavu pohledávek státu z tohoto titulu o cca 275 mil. Kč.